JULKISASIAMIEHEN RATKAISUEHDOTUS

JULIANE KOKOTT

15 päivänä joulukuuta 2005 [1]

I Johdanto

1. Nyt käsiteltävässä asiassa asianosaiset kiistelevät siitä, onko luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY (jäljempänä luontodirektiivi) [2] kanssa ristiriidassa se, että tietyillä metsästysalueilla sallitaan se, että kettujen metsästyksessä käytetään ansalankoja.

2. Luontodirektiivissä kielletään mm. saukkojen (Lutra lutra) tahallinen pyydystäminen ja tappaminen. Komissio pelkää, että hyväksyttyihin ansalankoihin ei pyydystetä ainoastaan – kuten tarkoitettu – kettuja, vaan myös saukkoja.

1 – Alkuperäinen kieli: saksa.

2 – EYVL L 206, s. 7.

II Asiaa koskeva lainsäädäntö

A *Luontodirektiivin säännökset*

3. Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa säädetään seuraavaa:

"Jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteessä IV olevassa a kohdassa olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöönottamiseksi niiden luontaisella levinneisyysalueella ja kiellettävä:

a) kaikki näiden lajien yksilöitä koskeva tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa;

– –"

4. Luontodirektiivin 12 artiklan 4 kohdassa suojelua täydennetään seuraavasti:

"Jäsenvaltioiden on otettava käyttöön liitteessä IV olevassa a alakohdassa lueteltujen eläinlajien tahatonta pyydystämistä ja tappamista koskeva tarkkailujärjestelmä. Jäsenvaltioiden on saatujen tietojen perusteella suoritettava uusia tutkimuksia tai toteutettava tarvittavia suojelutoimenpiteitä sen varmistamiseksi, että tahattomalla pyydystämisellä tai tappamisella ei ole merkittävää kielteistä vaikutusta kyseisiin lajeihin."

5. Saukko on mainittu luontodirektiivin liitteessä IV olevassa a alakohdassa, kettua sen sijaan ei.

B *Bernin yleissopimus*

6. Luontodirektiivin 12 artiklaa vastaavat määräykset sisältyvät Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusta tehdyn Bernin yleissopimuksen [3] 6 artiklaan:

"Jokaisen sopimuspuolen tulee ryhtyä tarkoituksenmukaisiin ja tarvittaviin lainsäädäntö- ja hallintotoimiin varmistaakseen II liitteessä lueteltujen eläinlajien erityisen suojelun. Näiden lajien kohdalla kielletään erityisesti seuraavat toimenpiteet:

a) kaikentyyppinen tahallinen pyydystäminen ja hallussapito sekä tahallinen tappaminen;

b) lisääntymis- tai lepopaikkojen tahallinen vahingoittaminen tai hävittäminen;

c) luonnonvaraisen eläimistön tahallinen häiritseminen erityisesti lisääntymiskautena sekä poikasten kasvuaikana ja talviunen aikana, mikäli häiritsemisellä on merkitystä tämän yleissopimuksen tavoitteille;

_ _" [4]

3 – Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelua koskevan yleissopimuksen tekemisestä 3 päivänä joulukuuta 1981 tehty neuvoston päätös (EYVL L 38, s. 1); sopimus on tehty 19.9.1979, Euroopan sopimussarja nro 104.

4 – Sopimusteksti on sitova ainoastaan englannin ja ranskan kielellä. Englanninkielisessä versiossa käytetään käsitteestä "tahallinen" sanaa "deliberate", ranskankielisessä versiossa sanaa "intentionnelle".

III Tosiseikat, asian käsittely ja vaatimukset

7. Nyt käsiteltävän jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan kanteen kohteena on kettujen metsästyksen salliminen ansalankoja käyttämällä. Kysymys on 10.1.2000 ja 13.12.2000 myönnetyistä luvista, jotka koskevat metsästysaluetta SA-10.328 Aldeanueva de la Sierran alueella Salamancan maakunnassa, sekä 24.5.2001 myönnetystä luvasta, joka koskee metsästysaluetta AV-10.198 Mediana de la Voltoyan alueella Avilan maakunnassa. Molemmat maakunnat kuuluvat Kastilian ja Leonin alueeseen.

8. Luvissa määrätään erikseen, että vain kettujen pyydystäminen on sallittua. Ansalangan jarrulaite estää pyydykseen jääneiden eläinten tukehtumisen. Ansalangat on tarkistettava päivittäin, mielellään aikaisin aamulla.

9. Metsästysaluetta AV-10.198 Mediana de la Voltoyan alueella koskeva, 24.5.2001 annettu lupa oli voimassa 3.5.2001 ja 15.6.2001 välisen ajan.

10. Aldeanueva de la Sierran alueella sijaitsevan metsästysalueen SA-10.328 osalta oli lisäksi määrätty jo 10.1.2000 annetussa luvassa, että muut eläimet kuin ketut oli välittömästi päästettävä vapaaksi, jos ne jäivät kiinni ansalankaan. Ansalankoja sai asettaa ja siirtää vain "Agente Forestalin"[5] läsnäollessa. Tätä lupaa on muutettu 13.12.2002 annetulla luvalla, joka sisältää vielä muita ehtoja. Sen mukaan ansalankoja saa asettaa tai siirtää ainoastaan niin kutsuttu metsästyksenvartija (guarda de caza[6]). Ansalankoja ei saa asettaa ranta-alueille. Ansalankojen sijaintipaikka on ilmoitettava metsästystä valvovalle viranomaiselle kymmenen päivän kuluessa luvan myöntämisen jälkeen.

11. Komissio sai kantelun kautta tiedon luvista ja kehotti 19.4.2001 ja 21.12.2001 Espanjan hallitusta esittämään huomautuksensa. Komissio antoi asiassa perustellun lausunnon 3.4.2003.

12. Komissio vaatii kanteellaan yhteisöjen tuomioistuinta

– toteamaan, että Espanjan kuningaskunta ei ole noudattanut luontotyyppien sekä luonnonvaraisen eläimistön ja kasviston suojelusta 21 päivänä toukokuuta 1992 annetun neuvoston direktiivin 92/43/ETY 12 artiklan 1 kohdan eikä

5 – Tältä osin näyttää olevan kysymys valtion virkamiehestä.

6 – Metsästyksenvartijoiden osalta näyttää olevan kysymys erityisesti metsästyksen alalla pätevyyden hankkineista yksityishenkilöistä, jotka suorittavat turvallisuustehtäviä.

sen liitteen VI mukaisia velvoitteitaan, koska Kastilian ja Leonin alueen viranomaiset sallivat ansalankojen sijoittamisen useilla yksityisillä metsästysalueilla

– velvoittamaan Espanjan kuningaskunnan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

13. Espanjan kuningaskunta vaatii, että yhteisöjen tuomioistuin

– jättää kanteen tutkimatta kanneperusteen puutteellisen määrittelyn, puutteellisen näytön ja väitettyjen jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisten puutteellisen kuvauksen vuoksi

– toissijaisesti hylkää kanteen

– velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

IV Arviointi

A *Tutkittavaksi ottaminen*

14. Espanjan hallitus esittää useita väitteitä kanteen tutkittavaksi ottamista vastaan.

15. Ensinnäkin Espanjan hallitus riitauttaa sen, että kanne laajennettiin koskemaan Mediana de la Voltoyan alueella Avilan maakunnassa sijaitsevalle metsästysalueelle AV-10.198 24.5.2001 myönnettyä lupaa ja Aldeanueva de la Sierran alueella Salamancan maakunnassa sijaitsevalle metsästysalueelle SA-10.328 13.12.2002 myönnettyä lupaa. Toimivaltaiset elimet ovat Espanjan hallituksen mukaan jo 29.5.2001 kumonneet ensimmäisen luvan. Toinen lupa mainittiin sen mukaan ensimmäisen kerran vasta perustellussa lausunnossa.

16. Merkityksetöntä 24.5.2001 myönnetyn luvan osalta on se, onko kyseinen lupa kumottu jo 29.5.2001, minkä komissio tosiseikkoja tuntematta riitauttaa. Luvan voimassaolo on nimittäin sen 7 kohdassa olevan määräajan vuoksi päättynyt viimeistään 15.6.2001.

17. EY 226 artiklan mukaan komissio voi saattaa asian yhteisöjen tuomioistuimen käsiteltäväksi, jos valtio, jota asia koskee, ei noudata perusteltua lausuntoa komission asettamassa määräajassa. Luvan, joka oli annettu 24.5.2001, oikeudelliset vaikutukset olivat kuitenkin päättyneet jo kauan ennen perustellun lausunnon antamista 3.4.2003. Tämän johdosta Espanja ei myöskään voinut ryhtyä toimenpiteisiin perustellun lausunnon noudattamiseksi tämän luvan osalta. Kan-

netta ei siten voida tältä osin ottaa tutkittavaksi. [7]

18. Komissio tosin esittää 13.12.2002 myönnetyn luvan osalta kanteessaan, että kyseinen lupa on mainittu perustellussa lausunnossa vain esimerkkinä, mutta tekee siitä kuitenkin konkreettisen kanneperusteen. Tämän komissio perustelee sillä, että kyseinen lupa vain pidentää 10.1.2000 myönnettyä lupaa.

19. Komissio vetoaa tältä osin aivan oikein erityisesti oikeuskäytäntöön, jonka mukaan se voi jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa kanteessa vedota olosuhteisiin, jotka ovat syntyneet jopa vasta perustellun lausunnon jälkeen mutta jotka ovat luonteeltaan samanlaisia kuin ne, jotka kyseisessä lausunnossa mainittiin ja joiden taustalla on samanlainen käyttäytyminen. [8] Ei voi nimittäin olla niin, että jäsenvaltio jatkuvasti viivyttää menettelyä muuttamalla riidanalaisia toimenpiteitä oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana. Luvalla, joka myönnettiin 13.12.2002, tosin tehdään muutoksia ja lisäyksiä ansalangan avulla tapahtuvan metsästyksen ehtoihin kyseisellä alueella, mutta se ei päätä sitä.

20. Huomautukset, jotka komissio on kannekirjelmässään esittänyt tämän luvan osalta, eivät tosin ole täysin ristiriidattomia, mutta niistä käy selkeästi ilmi, että komissio sisällyttää nämä luvat osaksi kanneperustetta. Koska lupa myös mainittiin varhaisimpana mahdollisena ajankohtana – perustellussa lausunnossa –, tämä moite ei myöskään tule Espanjalle yllätyksenä.

21. Siltä osin kuin Espanjan hallitus vastineessaan esittää, että komissio ei voi ottaa jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan menettelyn kohteeksi yksittäisiä lupia ilman, että se samalla puuttuisi voimaan saatettuun lainsäädäntöön, jota näiden lupien osalta on sovellettu, se jättää ottamatta huomioon komission harkintavallan jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa menettelyssä. Perustamissopimuksen valvojana komissio voi vaatia jäsenyysvelvoitteiden laiminlyönnin toteamista esittämällä, että tietyllä direktiivillä tavoiteltua tulosta ei ole tietyssä tapauksessa saavutettu. [9]

7 – Vrt. asia C-525/03, komissio v. Italia, tuomio 27.10.2005 (Kok. 2005, s. I-9405, 12 kohta ja sitä seuraavat kohdat). Kyseisessä tapauksessa yhteisöjen tuomioistuin oli eri mieltä julkisasiamies Jacobsin 2.6.2005 antaman ratkaisuehdotuksen kanssa (ks. 28 kohta ja sitä seuraavat kohdat sekä alaviitteessä 24 mainitut viittaukset); julkisasiamies katsoi, että kanne voitiin ottaa tutkittavaksi erityisesti asian 199/85, komissio v. Italia, tuomio 10.3.1987 (Kok. 1987, s. 1039, tuomion 7 kohta ja sitä seuraavat kohdat) perusteella. Jälkimmäisessä tuomiossa yhteisöjen tuomioistuin katsoi poikkeuksellisesti, että kanne voitiin ottaa tutkittavaksi jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisen päättymisestä huolimatta, koska kyseinen jäsenvaltio piti kiinni oikeudellisesta kannastaan. Tämäntyyppiset tapaukset on tosin pikemminkin käsitettävä osoituksena jäsenvaltion käytännöstä, johon komissio voi tukeutua myös päättyneiden jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämisten osalta (vrt. asia C-494/01, komissio v. Irlanti, tuomio 26.4.2005 (Kok. 2005, s. I-3331, 32 kohta). Tietyistä suullisessa käsittelyssä esittämistään vihjauksista huolimatta komissio ei väitä, että tällainen käytäntö olisi olemassa.

8 – Asia 42/82, komissio v. Ranska, tuomio 22.3.1983 (Kok. 1983, s. 1013, Kok. Ep. VII, s. 103, 20 kohta) ja asia 113/86, komissio v. Italia, tuomio 4.2.1988 (Kok. 1988, s. 607, 11 kohta). Ks. myös lainsäädäntötoimista asia C-105/91, komissio v. Kreikka, tuomio 17.11.1992 (Kok. 1992, s. I-5871, 13 kohta) ja asia 45/64, komissio v. Italia, tuomio 1.12.1965 (Kok. 1965, s. 1126, 1137 ja seur. siv.).

9 – Asia C-365/97, komissio v. Italia (San Rocco), tuomio 9.11.1999 (Kok. 1999, s. I-7773, 60 kohta).

22. Espanjan hallitus väittää seuraavaksi, että komissio on oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn aikana esittänyt epäilyksiä Espanjan lainsäädännön yhteensopivuudesta luontodirektiivin kanssa, muiden eläinlajien kuin saukkojen vaarantamisesta sekä pyydysrautojen käyttämisestä, mutta rajoittanut sen jälkeen kanteen koskemaan ansalankojen käyttöä koskevista luvista aiheutuvaa saukkojen vaarantamista. Nämä vastalauseet eivät kuitenkaan voi saattaa kanteen tutkittavaksi ottamista kyseenalaiseksi. Oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn ja kanteen välillä edellytetty vastaavuus ei nimittäin sulje pois sitä, että kanteen kohdetta ei voitaisi rajoittaa. [10]

23. Myönnettyjä lupia koskevista vastalauseista ja väitteistä, joihin ei enää vedota, Espanjan hallitus kuitenkin tekee sen johtopäätöksen, että oikeudenkäyntiä edeltävää menettelyä kokonaisuutena rasittavat olennaiset virheet. Sen sijaan, että komissio olisi määrittänyt riidan kohteen kirjallisissa vaatimuksissaan, komissio on Espanjan hallituksen mukaan oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn avulla vaiheittain määrittänyt kanteen kohteen.

24. Tämän väitteen osalta Espanjan hallitus kuitenkin jättää ottamatta huomioon oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn EY 226 artiklan mukaisen tavoitteen ja vaikutustavan. On totta, että huomautuksia koskevan pyynnön – virallinen huomautus – tarkoituksena on oikeusriidan kohteen rajaaminen. [11] Komission on myös täsmällisesti yksilöitävä perustellussa lausunnossa ne moitteet, joihin se on jo yleisemmin vedonnut virallisessa huomautuksessa ja jotka se uudistaa kyseistä jäsenvaltiota vastaan tämän mahdollisesti EY 226 artiklan ensimmäisen kohdan nojalla esittämiin huomautuksiin ensin tutustuttuaan. [12] Kuten on jo esitetty, tämä ei kuitenkaan sulje pois riidan kohteen rajoittamista eikä laajentamista sellaisiin myöhempiin toimenpiteisiin, jotka vastaavat olennaisilta osiltaan moitteenalaisia toimenpiteitä. Pikemminkin oikeudenkäyntiä edeltävän menettelyn keskeinen tavoite on niiden moitteiden konkretisointi, jotka menettelyn alussa olivat vielä melko yleisiä luonteeltaan, ja niiden seikkojen tunnistaminen, joiden käsittelyä ei ole tarpeen enemmälti jatkaa.

25. Espanjan hallitus katsoo lisäksi, että kannekirjelmä ei täytä yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohdan mukaisia vaatimuksia. Tällä Espanjan hallitus viittaa oletettavasti yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 38 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, jonka mukaan kanteessa on mainittava oikeudenkäynnin kohde ja yhteenveto kanteen oikeudellisista perusteista. [13] Näiden mainintojen on oltava riittävän selkeitä ja täsmällisiä, jotta vastaaja voi valmistella puolustuksensa ja

10 – Asia C-279/94, komissio v. Italia, tuomio 16.9.1997 (Kok. 1997, s. I-4743, 25 kohta); asia C-139/00, komissio v. Espanja, tuomio 11.7.2002 (Kok. 2002, s. I-6407, 19 kohta) ja asia C-433/03, komissio v. Saksa, tuomio 14.7.2005 (Kok. 2005, s. I-6985, 28 kohta).

11 – Asia C-230/99, komissio v. Ranska, tuomio 15.2.2001 (Kok. 2001, s. I-1169, 31 kohta).

12 – Asia C-350/02, komissio v. Alankomaat, tuomio 24.6.2004 (Kok. 2004, s. I-6213, 21 kohta).

13 – Samansisältöinen sääntely sisältyy ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 44 artiklan 1 kohdan c alakohtaan, jonka oikeuskäytäntöön Espanjan hallitus tässä yhteydessä viittaa.

jotta yhteisöjen tuomioistuin voi tarvittaessa harjoittaa valvontaansa. Tästä seuraa, että niiden oleellisten tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen, joihin kanne perustuu, on ilmettävä johdonmukaisesti ja ymmärrettävästi itse kanteen tekstistä. [14]

26. Nyt käsiteltävässä tapauksessa kanne vastaa näitä vaatimuksia. Komissio puuttuu kolmeen tarkasti kuvattuun lupaan, koska sen näkemyksen mukaan kyseiset luvat ovat saukkojen vaarantamisen johdosta luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan ja liitteen VI vastaisia.

27. Espanjan hallitus esittää lopuksi, että kannetta ei voida ottaa tutkittavaksi oikeudellisen perustan puuttumisen vuoksi. Tämä väite olisi perusteltu, jos komissio ei esittäisi, että yhteisön lainsäädäntöä on rikottu. Tässä tapauksessa komissio kuitenkin väittää, että Espanja on rikkonut luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohtaa ja liitettä VI – siis yhteisön lainsäädäntöä. Tosiasiassa Espanjan hallituksen väitteet koskevat kanteen perusteluja. Tämä kysymys ei kuitenkaan liity kanteen tutkittavaksi ottamiseen, vaan kyseessä on kanteen perusteltavuutta koskeva kysymys. Näin ollen myös tämä väite on hylättävä.

14 – Asia C-178/00, Italia v. komissio, tuomio 9.1.2003 (Kok. 2003, s. I-303, 6 kohta).

28. Yhteenvetona on todettava, että kanne on jätettävä tutkimatta siltä osin kuin se koskee Mediana de la Voltoyan alueella Avilan maakunnassa sijaitsevalle metsästysalueelle AV-10.198 24.5.2001 myönnettyä lupaa. Muilta osin kanne voidaan ottaa tutkittavaksi.

B *Pääasia*

29. Seuraavaksi on näin ollen tutkittava, onko lupa, joka koskee ketunmetsästystä ansalangoilla Aldeanueva de la Sierran alueella Salamancan maakunnassa sijaitsevalla metsästysalueella SA-10.328 luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan ja liitteen VI vastainen.

1. Luontodirektiivin liite VI

30. Luontodirektiivin liitteessä VI on luettelo kielletyistä pyynti- ja tappomenetelmistä ja -välineistä sekä kuljetusvälineistä. Nisäkkäiden osalta a alakohdan kymmenennessä luetelmakohdassa mainitaan toiminnaltaan tai käyttötavaltaan valikoimattomat pyydykset.

31. Luetellut menetelmät ja välineet eivät kuitenkaan välttämättä ja joka tilanteessa ole kiellettyjä, vaan ainoastaan luontodirektiivin

15 artiklan mukaisissa tapauksissa. Tämä on luontodirektiivin ainoa säännös, jossa viitataan liitteeseen VI. Säännöksessä kielletään kaikkien valikoimattomien, erityisesti liitteessä VI mainittujen keinojen käyttäminen liitteessä V olevassa a kohdassa lueteltuja luonnonvaraisia eläinlajeja pyydystettäessä tai tapettaessa sekä sovellettaessa 16 artiklan mukaisesti poikkeuksia liitteessä IV olevassa a alakohdassa lueteltujen lajien luonnosta ottamiseen, pyydystämiseen tai tappamiseen. Näissäkin tapauksissa valikoimattomien keinojen käyttö on kiellettyä vain, jos se saattaa aiheuttaa lajin kantojen paikallisen häviämisen tai merkittävää häiriötä niille.

32. Riidan kohteena oleva lupa viittaa kettuun, jota ei mainita luontodirektiivin liitteessä IV olevassa a alakohdassa eikä liitteessä V. Näin ollen valikoimattomien välineiden käyttöä koskeva kielto ei sovellu tähän. Luontodirektiivin liitettä VI ei näin ollen voida katsoa rikotun.

2. Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohta

33. Näin ollen on tutkittava, rikkooko lupa luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohtaa. Sen mukaisesti jäsenvaltioiden on toteutettava tarpeelliset toimenpiteet liitteessä IV olevassa a alakohdassa olevia eläinlajeja koskevan tiukan suojelujärjestelmän käyttöönottamiseksi niiden luontaisilla levinneisyysalueilla. Tältä osin on 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan mukaisesti kiellettävä kaikki näiden lajien yksilöitä koskeva tahallinen pyydystäminen tai tappaminen luonnossa.

34. Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a alakohdassa olevan kiellon laajuuden osalta on selvennettävä, että siinä käytetty tahallisuuden käsite viittaa sekä suojeltujen eläinten pyydystämiseen että tappamiseen. Tämä ei tosin vastaa ranskankielistä versiota, jossa käsitettä *intentionnelle* käytetään yksikössä viittaamaan vain tappamiseen, mutta se seuraa muista kieliversioista, joilla direktiivi on annettu. Espanjan-, saksan-, kreikan- ja portugalinkielisissä versioissa tahallisuus viittaa ilman minkäänlaista epäilystä kumpaankin toimintaan. Englannin-, hollannin- ja tanskankielisissä versioissa tahallisuuden voitaisiin katsoa viittaavan joko vain pyydystämiseen tai kumpaankin toimintaan. Vain italiankielistä versiota voidaan tulkita samalla tavoin kuin ranskankielistä versiota, mutta senkin osalta on mahdollista katsoa tahallisuuden viittaavaan kumpaankin toimintaan. Muilta osin tahallisuuden yhdistäminen kieliopillisesti kumpaankin toimintaan vastaa myös Bernin yleissopimusta, joka saatetaan luontodirektiivillä ja lintudirektiivillä [15] voimaan yhteisössä. [16]

15 – Luonnonvaraisten lintujen suojelusta 2 päivänä huhtikuuta 1979 annettu neuvoston direktiivi 79/409/ETY (EYVL L 103, s. 1).

16 – Kertomus Euroopan luonnonvaraisen kasviston ja eläimistön sekä niiden elinympäristön suojelusta tehdystä yleissopimuksesta (1997–1998) (9 artiklan 2 kohta) (Euroopan komission esittämä), SEK(2001) 515 lopullinen. Vrt. myös jo ympäristöpolitiikan ja Euroopan yhteisöjen ympäristönsuojelua koskevan toimintaohjelman jatkamisesta ja toimeenpanemisesta Euroopan yhteisöjen komission ja jäsenvaltioiden hallitusten edustajien 19.10.1987 neuvostossa tekemä päätös (1987–1992) (EYVL C 328, kohta 5.1.6). Asiassa C-75/01, komissio v. Luxemburg, 13.2.2003 annettu tuomio (Kok. 2003, s. I-1585, 57 kohta) ei estä tämän yleissopimuksen huomioon ottamista, koska yhteisöjen tuomioistuin katsoi siinä ainoastaan, että tämän yleissopimuksen täytäntöönpano ei riitä luontodirektiivin täytäntöönpanoksi sikäli kuin yleissopimuksessa suojelun taso on direktiivin tasoa heikompi.

35. Näin ollen on tutkittava, onko lupa luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdassa edellytetyn sellaisen tiukan suojelujärjestelmän mukainen, jossa kielletään saukkojen tahallinen pyydystäminen ja tappaminen.

a) Saukkojen tahallinen häiritseminen

36. Lupa olisi jo siinä tapauksessa luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan vastainen, jos lupien käytön yhteydessä tapahtuisi saukkojen tahallista [17] häiritsemistä.

37. Saksalaisessa rikosoikeudessa tahallisuus edellyttäisi, että suojeltujen eläinlajien tappaminen tai pyydystäminen olisi toiminnan *tarkoitus*. Samanlaiseen suuntaan viittaavat myös ranskan kielen sana *intentionelle* ja englannin kielen sana *deliberate*. Näillä kummallakin kieliversioilla on erityistä merkitystä tulkinnan kannalta sikäli kuin Bernin yleissopimus vastaa direktiiviä. Ranskan sana intentionelle vastaa sanaa intention, joka on ranskalaisessa rikosoikeudessa tahallisuutta tarkoittava käsite. [18] Ranskalaisessa oikeudessa tahallisuus edellyttää sekä mieltämistä että tahtoa teon toteutumisen suhteen. Sitä vastoin ehdollinen tahallisuus eli *dolus eventualis* tai *dol éventuel*, joka tarkoittaa teon seurausten mieltämistä ja niiden hyväksymistä teon mahdollisena seurauksena – ei ole tahallisuuden kanssa samassa asemassa ilman laissa olevaa nimenomaista säännöstä. [19] Englannin kielen sanaa *deliberate* ei käytetä oikeudellisessa kielessä samassa merkityksessä. Saksankielistä sanaa "Vorsatz" (tahallisuus) vastaava englanninkielinen käsite on *intention*. Siitä huolimatta käsite *deliberate* ilmaissee mieltämisen ja tahtomisen elementtejä.

38. Tämän – ennen kaikkea rikosoikeuden käsitteistön mukaan suuntautuvan – 12 artiklan 1 kohdan a alakohdan sanamuotoa koskevan tulkinnan mukaan toiminnan tulisi olla kiellettyä vain, jos sillä on tieten tahtoen häiritty suojeltuja lajeja. Käytännössä nämä kiellot koskisivat vain harvoja, suojeltuihin eläinlajeihin kohdistuvia toiminnan muotoja,

17 – Tahallisuuden käsitteellä ei ole merkitystä pelkästään luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a–c alakohdassa kiellettyyn, liitteessä IV olevan a alakohdan mukaan suojeltuihin eläimiin liittyvään toimintaan nähden. Tämän lisäksi lintudirektiivin 5 artiklassa edellytetään Euroopassa luonnonvaraisina elävien lintujen tahallista tappamista tai pyydystämistä koskevaa kieltoa (a alakohta) ja tahallista häirintää koskevaa kieltoa, erityisesti lisääntymis- ja jälkeläistenkasvatusaikana, sikäli kuin tällaisella häiritsemisellä on merkittävää vaikutusta lintudirektiivin tavoitteisiin (d alakohta), sekä niiden pesien ja munien tahallista tuhoamista tai vahingoittamista sekä pesien siirtämistä koskevaa kieltoa (b alakohta).

18 – Vrt. Ranskan *Code pénalin* 121-3 §:n 1 momentti.

19 – Vrt. Ranskan *Code pénalin* 121-3 §:n 2 momentti. Siinä tarkoitettu muiden ihmisten tietoinen vaarantaminen on katsottu tämän lievemmän tahallisuuden muodon määritelmäksi.

kuten metsästystä, tuhoeläinten torjuntaa tai eläinrääkkäystä.

39. Toisaalta Bernin yleissopimuksen pysyvän komitean 9.6.1989 antama päätöslauselma 1/89 [20] puhuu sen puolesta, että ainakin käsitteet *intentionelle/deliberate* on ymmärrettävä kyseisen sopimuksen puitteissa olosuhteista riippuen laajemmin. Yleissopimuksen 6 artiklan b alakohdan mukaisten lisääntymis- ja lepopaikkojen osalta nämä käsitteet on nimittäin ymmärrettävä siten, että ne koskevat myös toimintaa, jota ei suoriteta pelkästään lisääntymis- ja lepopaikkojen nimenomaisessa vahingoittamistarkoituksessa vaan tietoisena siitä, että toiminta todennäköisesti tulee johtamaan tällaisiin vahinkoihin.

40. Systemaattiselta kannalta on otettava huomioon, että luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan mukaista tiukkaa suojelujärjestelmää on täydennetty luontodirektiivin 12 artiklan 4 kohdalla ja ympäristövastuusta ympäristövahinkojen ehkäisemisen ja korjaamisen osalta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2004/35/EY [21] – erityisesti sen 5 artiklalla.

41. Luontodirektiivin 12 artiklan 4 kohdassa säädetään, että jäsenvaltioiden on otettava käyttöön suojeltujen eläinlajien tahatonta pyydystämistä ja tappamista koskeva tarkkailujärjestelmä ja toteutettava tarvittaessa erityisiä suojelutoimenpiteitä. [22]

42. Direktiivin 2004/35 5 artiklan mukaan suojeltuja lajeja uhkaavat vahingot on ehkäistävä, jos niillä on merkittäviä haitallisia vaikutuksia suotuisan suojelun tason saavuttamiseen tai ylläpitämiseen. Kysymys on siten oltava säännöllisesti tapahtumista, jotka koskevat suurehkoa yksilöiden lukumäärää. Tämä velvoite koskee lähtökohtaisesti tahallisuutta tai tuottamusta ammatinharjoittamiseen liittyvissä toimissa ja tietyissä – useimmiten teollisuuden alan – toimissa jopa tuottamuksesta riippumatonta toimintaa.

43. Yhteisöjen tuomioistuin on pohtinut luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan mukaista tahallisuuden käsitettä jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevan asian yhteydessä, joka liittyi suojeltuun merikilpikonnaan Caretta caretta. [23] Tällä

20 – Asiakirja on haettavissa Euroopan neuvoston Internetsivuilta, http://www.coe.int.

21 – EUVL L 143, s. 56.

22 – Tällaisia suojelutoimenpiteitä koskeva esimerkki, joka epätyypillisellä tavalla on palautunut yhteisön vastuulle, on kalastuksen tahattomia valassaaliita koskevista toimenpiteistä sekä asetuksen (EY) N:o 88/98 muuttamisesta 21 päivänä huhtikuuta 2004 annettu neuvoston asetus (EY) N:o 812/2004 (EUVL L 150, s. 12, oikaisu EUVL L 185, s. 4). Yhteisön oli annettava kyseinen säädös, koska sillä on kalastuksen alalla yksinomainen toimivalta.

23 – Asia C-103/00, komissio v. Kreikka (Caretta caretta), tuomio 30.1.2002 (Kok. 2002, s. I-1147). Vrt. myös jo asia 412/85, komissio v. Saksa, tuomio 17.12.1987 (Kok. 1987, s. 3503, 14 kohta ja seur. kohdat): Maan käyttötarkoitus, esim. maatalous, ei sulje pois sitä, että lintuja samalla tapetaan tai pyydystetään tahallisesti, niiden pesiä ja munia tuhotaan tai vahingoitetaan tahallisesti tai että niitä häiritään tahallisesti.

tiukasti suojellulla lajilla on käytettävissään enää eräitä harvoja lisääntymiseen soveltuvia rantoja Välimerellä. Tärkeimmät rannat sijaitsevat Laganan lahdessa kreikkalaisella Zakynthoksen saarella. Näiden rantojen käyttö kilpikonnien lisääntymispaikkoina vaikeutuu, jos rannalla liikutaan mopedeilla, siellä on aurinkotuoleja ja päivänvarjoja ja sinne pystytetään laittomia rakennelmia, ja jos rannan edustalla liikutaan polkuveneillä ja muilla pienveneillä. Kaikki tällainen toiminta kiellettiin tämän vuoksi kieltomerkein.

44. Koska komissio saarella vieraillessaan totesi, että näitä häiriötekijöitä esiintyi suuressa määrin, se nosti kanteen sen toteamiseksi, että Kreikka on rikkonut luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohtaa.

45. Julkisasiamies Léger katsoi tätä asiaa koskevassa ratkaisuehdotuksessaan, että mopedien käyttö, aurinkotuolien ja päivänvarjojen asettaminen sekä laittomien rakennelmien pystyttäminen olivat tahallista toimintaa ja omiaan häiritsemään kyseistä lajia aikana, jolloin se nauttii yhteisön oikeuden mukaisesti erityistä suojaa. [24] Näin ollen hän yhdisti kulloinkin toimivan henkilön tahallisuuden ensisijaisesti tämän toimintaan eikä eläimiin kohdistuvaan häirintään.

46. Tämä kanta ei kuitenkaan ole vakuuttava. Luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa oleva tahallisuuden käsite viittaa suojeltuihin eläinlajeihin kohdistuvaan kiellettyyn haitalliseen toimintaan. Sen tarkoitus tulisi lähes kokonaan tyhjäksi, jos olisi riittävää, että haitallinen toiminta tapahtuu sellaisen teon johdosta, jota ohjaa muualle suuntautunut tahallisuus. Lisäksi myös luontodirektiivin 12 artiklan 4 kohdan ja direktiivin 2004/35 5 artiklan mukaisten täydentävien suojelumääräysten käytännön vaikutukset poistuisivat pitkälti, jos *kaikenlainen* luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettu haitta olisi kielletty vain siltä osin kuin se on aiheutettu tahallisella toiminnalla.

47. Tuomion perustana oli toinen tahallisuuden käsite. Koska mopedeilla ajettiin rannalla ja koska siellä oli maihinlaskupaikkoja kieltomerkeistä *huolimatta*, yhteisöjen tuomioistuin katsoi tämän merikilpikonnan tahalliseksi häirinnäksi lisääntymisaikana luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan b alakohdassa tarkoitetulla tavalla. [25]

48. Tämä johtopäätös voitaisiin ymmärtää siten, että tahallisuus on olemassa jo silloin, kun tekijän olisi tapauksen olosuhteiden perusteella pitänyt mieltää, että hänen toimintansa vaarantaa suojeltuja lajeja. Näin ollen jo pelkkä huolimattomuus olisi luonto-

24 – Edellä alaviitteessä 23 mainittu tapaus (Caretta caretta), ratkaisuehdotus 25.10.2001, 57 kohta.

25 – Edellä alaviitteessä 23 mainittu tapaus Caretta caretta, tuomion 36 kohta.

direktiivin 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettua tahallisuutta.

49. Ei tosin voida olettaa, että yhteisöjen tuomioistuin olisi halunnut laajentaa tahallisuuden käsitteen niin laajaksi, että kysymys voisi olla tahallisuudesta toimijan tahdosta riippumatta. Kaikissa kolmessa tutkitussa kieliversiossa tahallisuuden käsite nimittäin sisältää erittäin vahvan tahtoa koskevan elementin. Näin ollen asia on tosiseikkojen perusteella ymmärrettävä siten, että mopedien ja veneiden käyttäjien voitiin kieltomerkkien perusteella olettaa olevan tietoisia kilpikonnan vaarantumisesta. Tästä tietoisuudesta voitiin samalla johtaa se, että nämä henkilöt ottivat riskin siitä, että suojellulle kilpikonnalle aiheutuvat vahingot ovat ainakin heidän toimintansa mahdollinen seuraus. Tahallisuuden mittapuu on näin ollen se, onko suojeltujen eläinlajien vaarantuminen ollut tiedossa ja ryhdyttiinkö toimintaan siitä huolimatta.

50. Tahallisuuskäsitteen edelleen rajoittaminen siihen merkitykseen, joka sillä on rikosoikeudessa, olisi ristiriidassa "tiukan suojelujärjestelmän" käsitteen kanssa, joka on tarkoitus toteuttaa luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan mukaisten kieltojen avulla. Suojelujärjestelmää, joka kieltää tappamisen, pyydystämisen ja lajien häiritsemisen vain joissakin, suoraan näihin lajeihin kohdistuvissa toimissa, mutta sallii sen, että näitä lajeja vahingoitetaan muun toiminnan kautta tämä riski tietoisesti ottaen, ei voida kuvata "tiukaksi".

51. Toisin kuin julkisasiamies Léger'n ehdottama tulkinta, yhteisöjen tuomioistuimen tulkinta ei myöskään johda luontodirektiivin 12 artiklan 4 kohdan ja asetuksen 2004/35 soveltamisalan supistumiseen.

52. Luontodirektiivin 12 artiklan 4 kohta kattaa tällä tahallisuuden tulkinnalla nimittäin tapaukset, joissa ei suhtauduta hyväksyvästi suojelluille lajeille aiheutuvaan vaaraan. Mahdollisesti välttämättömät suojelutoimenpiteet voivat koskea erityisesti sitä, että vastaava tietoisuus vaarantamisesta saadaan aikaan tiedottamalla tai varoittamalla.

53. Direktiivin 2004/35 5 artiklassa tarkoitettu suojelu on ehkäistävien vahinkojen osalta tiukempi mutta välttämättömien subjektiivisten elementtien osalta selvästi laajempi. Ehkäistäviä ovat nimittäin vain olennaiset haitalliset vaikutukset, jotka liittyvät suotuisan suojelun tason saavuttamiseen tai ylläpitämiseen, kun taas 12 artiklan 1 kohdan kiellot koskevat myös haitallista toimintaa, jonka seuraukset ovat vähemmän intensiivisiä, koska ne koskevat vain yksittäisiä yksilöitä. Direktiivin 2004/35 mukainen ehkäisemisvelvoite koskee tosin lähtökohtaisesti myös tuottamuksellista käyttäytymistä tietynlaisessa – erityisesti teollisessa – toimin-

nassa jopa tahallisuudesta tai tuottamuksesta riippumatta. Yhteisöjen tuomioistuimen tekemä tahallisuuden käsitteen tulkinta estää näin ollen sen, että luontodirektiivin 12 artiklan mukaisen yksittäisten yksilöiden suojelun ja direktiivin 2004/35 mukaisen populaatioiden suojelun välille syntyisi suojelun aukko, mutta se jättää direktiiville 2004/35 vielä oman soveltamisalan.

54. Tämän johdosta on lähdettävä siitä, että kysymys on suojeltuja eläinlajeja haittaavasta tahallisesta toiminnasta, jos haitta on seurausta teosta, jossa tekijä oli tietoinen suojeltujen eläinten vaarantamisesta ja otti tämän riskin tekonsa mahdollisena seurauksena.

55. Tämän tahallisuuden käsitteen avulla voidaan tarkastella myös komission esittämiä seikkoja. Komissio on sitä mieltä, että alueella, jossa tiedetään olevan saukkoja, valikoimattomien välineiden käyttöä ei voida pitää suojellun lajin tahattomana metsästyksenä. Viittaus kettuun on komission mukaan puhdas muodollisuus.

56. Komissio viittaa näin ollen objektiiviseen riskiin, joka liittyy valikoimattomien metsästysmenetelmien käyttöön. Tästä komissio johtaa liitännäisen tietoisuuden suojeltujen eläinlajien vaarantumisesta. Tämä päätelmä on kuitenkin sallittu vain silloin, kun metsästäjät tiesivät, että näiden lajien yksilöitä esiintyy kyseisen metsästysmenetelmän vaikutuspiirissä.

57. Nyt käsiteltävässä tapauksessa ei ole riittäviä perusteita olettaa, että metsästäjät ansalankoja asettaessaan tiesivät saukkojen vaarantamisesta. Tiedossa oli, että Zakynthosin rannat ovat yksi harvoista merikilpikonnan Caretta caretta pesimispaikoista Välimerellä, kun taas tässä asianosaisten välillä on edelleen kiistanalaista, esiintyykö saukkoja ylipäätään kyseessä olevalla metsästysalueella. Hallinnollisen menettelyn aikana komissio vain mainitsi saukon yhtenä kyseeseen tulevista lajeista ja asetti etualalle ennen kaikkea espanjanilveksen (Lynx pardinus). Ennen kuin toisin on osoitettu, metsästäjien syyksi ei näin ollen voida lukea sitä, että he olisivat olleet tietoisia saukkojen esiintymisestä metsästysalueellaan ja että niiden vaarantaminen olisi siten ollut tietoista.

58. Lisäksi Zakynthosin rannalla oli kieltomerkkejä, joissa kyseenalainen toiminta nimenomaisesti kiellettiin. Sitä vastoin käsiteltävänä olevassa asiassa ansalankojen asettaminen suorastaan sallittiin. Näin ollen metsästäjien oli lähdettävä siitä, että lainsäädännön rikkominen ei ollut oletettavaa.

59. Tämän johdosta saukkoja mahdollisesti haittaavaa ansalankojen käyttämistä ei voida katsoa tahalliseksi.

b) Lupaa koskevat vaatimukset

60. Kyseenalaista on kuitenkin myös se, onko valtion myöntämä lupa jo siinä tapauksessa luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitetun tiukan suojelujärjestelmän mukainen, jos sallitun toiminnan seuraus ei välttämättä ole a ja b alakohdan mukaisten nimenomaisten kieltojen vastainen.

61. Myös tältä osin merikilpikonna Caretta carettaa koskeva tuomio sisältää arvokkaita ohjeita. Kreikka on tämän tuomion mukaan nimittäin rikkonut luontodirektiivin 12 artiklaa myös sen vuoksi, että Zakynthosin paikalliset suojelutoimenpiteet eivät olleet riittäviä takaamaan kilpikonnan lisääntymisen tehokasta suojelua.[26] Lisäksi Kreikka tuomittiin, koska se ei ollut tehokkaasti täytäntöönpannut kilpikonnan suojelemiseksi säädettyjä, voimassa olevia säännöksiä jatkuvien loukkausten osalta.[27]

62. Jäsenvaltiot eivät näin ollen voi rajoittua antamaan yleisiä, sanamuodoltaan luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan mukaisia kieltoja. Pikemminkin niiden tulee tarvittaessa säätää ja täytäntöönpanna erityisiä säännöksiä suojellun lajin suojelemiseksi tietyillä alueilla, jos näillä alueilla on lajin suojelun kannalta erityinen merkitys ja lajia uhkaavat niillä erityiset vaarat.[28]

63. Komissio ei tosin nyt käsiteltävässä tapauksessa vaadi, että saukkojen suojelemiseksi olisi säädettävä ja täytäntöönpantava tällaisia paikallisia suojelumääräyksiä, mutta se kuitenkin moittii ansalankojen avulla tapahtuvaa metsästystä koskevia lupia.

64. Jos jäsenvaltioilla voi olla jopa velvollisuus aktiivisesti saattaa voimaan ja täytäntöönpanna erityisiä, suojeltuja eläinlajeja koskevia paikallisia suojelumääräyksiä, niiden on etenkin lupien myöntämiseen liittyvässä toiminnassa otettava huomioon, aiheuttavatko luvissa sallitut toimenpiteet haittaa suojelluille eläinlajeille.

65. Sovellettaessa luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohtaa tällä tavoin ennaltaehkäisevästi,

26 – Em. tapaus Caretta caretta, tuomion 27 kohta ja sitä seuraavat kohdat.

27 – Em. tapaus Caretta caretta, tuomion 39 kohta.

28 – Yhteisöjen tuomioistuin joutuu ottamaan kantaa edellä alaviitteessä 23 mainitun asian Caretta caretta tulkintaan tämän osalta asiassa C-158/04, komissio v. Kreikka (Vipera schweizeri) (tiedonanto EUVL 2005, C 57, s. 15).

merkityksellistä ei voi olla se, aiheuttaako kulloinkin toimiva yksittäinen henkilö suojelluille eläimille tietoisesti haittaa. Ratkaisevaa on pikemminkin se, onko toimivaltaisten viranomaisten lähdettävä siitä, että sallittu käyttäytyminen aiheuttaa luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdassa tarkoitettuja kiellettyjä vahinkoja. Jos tilanne on tämä, kyseinen lupa voidaan myöntää vain luontodirektiivin 16 artiklassa olevien poikkeusten mittapuun mukaan. Muutoin toimivaltaiset viranomaiset loukkaavat välillisesti luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdassa olevia kieltoja.

66. Tämä toimivaltaisia viranomaisia koskeva velvollisuus ei edellytä tahallisuutta rikosoikeudellisessa mielessä. Tahallisuuden subjektiivinen elementti ei ole sovellettavissa viranomaisiin. Pikemminkin näiden viranomaisten tulee käyttää parhaita mahdollisia käytettävissä olevia tieteellisiä tietoja. [29] Olosuhteista riippuen voi olla välttämätöntä hankkia lisätietoja yleisten tietojen soveltamiseksi kuhunkin yksittäistapaukseen.

67. Näin ollen on tutkittava, saivatko Espanjan viranomaiset ansalankojen avulla tapahtuvaa metsästystä koskevia lupia myöntäessään ilman lisäselvityksiä lähteä siitä, että saukoille ei aiheudu haittaa.

68. Tämän kysymyksen arvioinnissa on otettava huomioon yhteisöjen tuomioistuimelle esitetty aineisto kokonaisuudessaan. Espanjan hallitus tosin esittää vastineessaan, että Aldeanueva de la Sierran metsästysalueen SA-10.328 kartalla näkyvissä puroissa ei yleensä virtaa vettä, mutta tämä väite ei kuitenkaan ole uusi näyttö, jonka myöhästyminen tulisi perustella yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 42 artiklan 1 kohdan mukaan. Pikemminkin Espanjan hallitus on jo ensimmäiseen viralliseen huomautukseen antamassaan vastauksessa esittänyt, että alueen ominaisuuksien vuoksi saukon esiintyminen on epätodennäköistä. Tätä huomautusta selventää viittaus vesistöjen kuivumiseen. Lisäksi komissio on kanteessaan ensimmäistä kertaa maininnut kyseiset purot.

69. Julkaisut, jotka Espanjan hallitus on esittänyt vastineensa yhteydessä ja komissio kirjallisen menettelyn päättymisen jälkeen, eivät ole todisteita sanan varsinaisessa mielessä. Kysymys on ainoastaan viittauksista yleisesti tunnettuihin tosiseikkoihin, jotka tukevat kulloinkin esitettyä näkemystä.

29 – Vrt. asia C-157/89, komissio v. Italia (metsästysajat), tuomio 17.1.1991 (Kok. 1991, s. I-57, 15 kohta); asia C-3/96, komissio v. Alankomaat (IBA-luettelo), tuomio 19.5.1998 (Kok. 1998, s. I-3031, 69 kohta ja sitä seuraavat kohdat) ja asia C-79/03, komissio v. Espanja (metsästysmäärät), tuomio 9.12.2004 (Kok. 2004, s. I-11619, 41 kohta).

70. Tämän näyttöä koskevan aineiston jättämä epävarmuus jää komission haitaksi, koska sen on jäsenyysvelvoitteiden noudattamatta jättämistä koskevassa kanteessa osoitettava, että yhteisön oikeutta on loukattu. [30]

71. Se, esiintyykö saukkoja metsästysalueella SA-10.328, on asianosaisten välillä kiistanalaista. Komissio tukeutuu Espanjan viranomaisten Natura 2000 -verkkoa koskevaa alue-ehdotusta varten laatimaan perustietolomakkeeseen, joka koskee aluetta Quilamas. Sen mukaan saukkoa esiintyy ehdotetulla alueella. Quilamasin alue on pinta-alaltaan yli 10 000 hehtaaria. Metsästysalue sijaitsee tosin alueen välittömässä läheisyydessä sen luoteispuolella, mutta suuremmat Quilamasin alueen joet, kuten Arroyo de las Quilamas, näyttävät kuitenkin laskevan kaakkoon. Jokien ja metsästysalueen välillä on vuorenharjanteita, joiden korkeusero on useita satoja metrejä. [31] Näin ollen on epätodennäköistä, että näiden vesistöjen populaatioihin kuuluvat saukot etsiytyisivät metsästysalueelle.

72. Komissio viittaa vielä siihen, että puro Mina kulkee alueen läpi ja että purot Zarzosa ja Media juoksevat alueen lähellä. Nämä purot näyttävät kuuluvan Quilamasin länsipuolisiin vesistöihin, joissa on myös todettu elävän saukkoja. [32] Espanjan hallitus esittää komission kannasta poikkeavasti, että nämä purot kuivuvat säännöllisesti, mitä ei ole kiistetty. Tältä osin esitetyt tutkimukset osoittavat, että saukot tosin silloin tällöin, mutta lähtökohtaisesti tuskin ollenkaan käyttävät puroja, joissa vesi virtaa vain ajoittain. [33]

73. Käytettävissä olevien tietojen mukaan saukkojen esiintyminen metsästysalueella ei näin ollen ole poissuljettua vaan pikemminkin epätodennäköistä.

74. Saukkojen esiintymistodennäköisyyden lisäksi ansalankojen avulla tapahtuvaan metsästykseen myönnettyihin lupiin liittyvien riskien arvioinnissa oli otettava myös huo-

30 – Vrt. asia C-6/04, komissio v. Yhdistynyt kuningaskunta, tuomio 20.10.2005 (Kok. 2005, s. I-9017, 75 kohta muine viittauksineen).

31 – Vrt. kartta osoitteessa http://www.dipsanet.es/provin/Mapa Salamanca2003.pdf.

32 – Lizana ym., teoksessa Ruiz-Olmo ja Delibes, *La nutria en España*, 1998, s. 118.

33 – Lizana ym., teoksessa Ruiz-Olmo ja Delibes, *La nutria en España*, 1998, s. 118. Ruiz-Olmo ja Delibes, s. 215, tosin painottavat, että saukkojen on enenevissä määrin nähty käyttävän kuivia joenuomia useissa osissa Espanjaa.

mioon metsästysmenetelmän objektiiviset riskit sekä mahdollisten vahinkojen suuruus.

75. Espanjan hallituksen esittämistä tiedoista poiketen on tosiasiassa olemassa riski, että saukot joutuvat pyydykseen ja loukkaantuvat hengenvaarallisesti. [34] Espanjan hallitus on tosin viitannut julkaisuun, josta voidaan vetää se johtopäätös, että saukkojen jääminen maalla olevaan pyydykseen on melko epätodennäköistä. [35] Saukot näyttävät paljon useammin jäävän auton alle tai hukkuvan rysiin ja muihin vastaaviin kalastusvälineisiin. [36] Se, että pyydykset asetetaan asiantuntevan henkilöstön läsnä ollessa, ja kielto asettaa pyydyksiä ranta-alueille, vähentävät pyydyksistä aiheutuvia riskejä edelleen.

76. Sitä paitsi näyttää kiistattomalta, että saukkokannat Salamancassa – kuten ilmeisesti useimmilla muillakin alueilla Espanjassa ja Euroopan muissa osissa – ovat aikaisemmin tapahtuneen voimakkaan pienenemisen jälkeen lähteneet jälleen kasvuun tai ainakin vakiintuneet. [37]

77. Yhteenvetona on siten todettava, että saukkojen esiintyminen metsästysalueella on jo sinänsä melko epätodennäköistä. Tämän lisäksi riski alueelle mahdollisesti etsiytyvien saukkojen kannalta on katsottava vähäiseksi. Jos loppujen lopuksi saukkoja kuitenkin jäisi pyydyksiin, se olisi toki valitettavaa, mutta kun otetaan huomioon saukkopopulaation suojelun taso Salamancan alueella, vahinko ei kuitenkaan olisi erityisen merkittävä. [38] Yhteisöjen tuomioistuimelle esitettyjen tietojen perusteella on näin ollen lähdettävä siitä, että metsästyksestä vastaavat viranomaiset saivat ilman lisäselvityksiä olettaa, että pyydysten avulla tapahtuva metsästys ei vaarantaisi saukkoja.

c) Ratkaisuehdotus

78. Näin ollen ei voida todeta, että Espanja olisi laiminlyönyt luontodirektiivin 12 artiklan 1 kohdan mukaisia velvollisuuksiaan. Kanne on siten hylättävä.

34 – Ks. BBC:n uutinen 3.5.2005 saukon kuolemisesta pyydykseen, http://news.bbc.co.uk/1/hi/england/cornwall/4511053.stm ja International Otter Survival Fundin kertomus 3.5.2003, http://www.otter.org/Update.html, saukon kuolemasta sydämen laajentumiseen pyydyksessä tunteja kestäneen kamppailun jälkeen.

35 – Palazón ja Ruiz-Olmo, teoksessa *II Jornadas SECEM, 1995*, s. 67.

36 – Vrt. Saavedra ym., teoksessa *V Jornadas SECEM, 2001*, s. 125.

37 – Ruiz-Olmo ja Delibes, teoksessa Ruiz-Olmo ja Delibes, *La nutria en España*, 1998, s. 212 ja sitä seuraavat sivut.

38 – Tämän vuoksi saukko eroaa esimerkiksi merikilpikonnasta Caretta caretta, joka käyttää lisääntymiseen vain joitakin harvoja rantoja Välimerellä, ja erittäin harvinaisesta, vain Espanjassa esiintyvästä espanjanilveksestä.

V Oikeudenkäyntikulut

79. Yhteisöjen tuomioistuimen työjärjestyksen 69 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska komissio on hävinnyt asian, se on Espanjan hallituksen esittämän vaatimuksen mukaisesti velvoitettava korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

VI Ratkaisuehdotus

80. Edellä esitetyn perusteella ehdotan, että yhteisöjen tuomioistuin ratkaisee asian seuraavasti:

1. Kanne hylätään.

2. Komissio velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.